

ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΝΤΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

κ. ΣΟΛΩΝΟΣ Π. ΚΥΔΩΝΙΑΤΟΥ

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑΝ

Σεβασμιώτατε,
 Κύριε Ἀρχηγὲ τῆς Ἀξιωματικῆς Ἀντιπολιτεύσεως,
 Κύριε Ὑπουργὲ τῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων,
 Κύριοι Πρόεδροι, Κύριοι Βουλευταί, Κύριοι Πρέσβεις,
 Ἀγαπητοὶ Συνάδελφοι,
 Ἀκαδημαϊκοί, Καθηγηταὶ καὶ Τεχνικοί,
 Κυρίες καὶ Κύριοι,

Ἀνερχόμενος εἰς τὸ βῆμα αὐτὸ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, διὰ τὰ ὀμιλήσω ὡς Πρόεδρος τῆς, αἰσθάνομαι δέος μέγα.

Διότι ἐδῶ, εἰς τὸ ἴδιον αὐτὸ βῆμα τῆς Πλατωνικῆς Ἀκαδημίας, συνέχειαν τῆς ὁποίας ἀποτελοῦμεν, ὠμιλοῦσαν οἱ Σχολάρχαι τῆς, ὅπως ὀνομάζοντο τότε οἱ Πρόεδροί τῆς.

Ἐδῶ, μεταξὺ ἄλλων, ὠμίλησεν ὁ ἀσκητικός, ἀλλ' ἀκέραιος Σχολάρχης τῆς, ὁ χαλκηδόνιος Ξενοκράτης. Αὐτὸς ποὺ ἐταύτισε καὶ συνέταξε τὴν Ἰδεολογίαν μὲ τὰ Μαθηματικὰ καὶ συνεδύασε τὸν μυστικισμὸν τῶν Πυθαγορείων μὲ τὸν νοητὸν τῶν φθαρτῶν πραγμάτων κόσμον.

Προηγῆθη αὐτοῦ καὶ ὠμίλησεν ἐπίσης ἐδῶ, ὡς Ἀρχηγὸς τῆς Ἀκαδημίας, ὁ ἀθηναῖος Σπύσιππος, ἀνηψιὸς καὶ διάδοχος τοῦ Πλάτωνος. Ἦτο ὁ πρῶτος ποὺ ἀπέδειξεν ὅτι μεταξὺ τῶν Ἐπιστημῶν δὲν ὑπάρχουν στεγανὰ διαχωρίσματα.

Τέλος, ἐδῶ, ὀλίγον ἐνωρίτερον, εἰς τὸ ἴδιον αὐτὸ βῆμα, ὠμιλοῦσε ὁ ἰσόθεος Πλάτων, διὰ τὰ ἀναλύσει μὲ μυθικὸν καὶ ποιητικὸν τρόπον, τὰ μύχια τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς καὶ μὲ νοήματα ὑψηλά, ἀλλὰ μὲ γαλήνιον καὶ καθαρὸν λόγον τὰ ἐπιδιώκει τὴν ἀναζήτησιν τοῦ πνεύματος.

Ἀπὸ ἐδῶ ἐπίσης, ὁ ἴδιος Πλάτων, ἐξήγγειλε τὸ φιλοσοφικὸν του σύστημα, τῆς διαλεκτικῆς δηλονότι τοῦ νοητοῦ κόσμου καὶ συνέλαβε τὰς ἰδέας, ὡς θεμελιώδη πρότυπα, πέραν τῶν φαινομένων, ἰδέας ποὺ παραμένουν αἰώνια, ἀφθαρτοὶ καὶ ἀαλλοίωτοι.

Εἶναι τὸ σύστημα αὐτό, ποὺ δρασκέλισε χρόνον καὶ χρόνον, διὰ τὰ φωτίζη ἔκτοτε τοὺς λαοὺς τῆς Οἰκουμένης καὶ τὰ ἐκπολιτίζει ἀκόμη καὶ βαρβάρους.

Αἰσθάνομαι λοιπόν, ὅλον τὸ βάρος τῆς ὑψίστης τιμῆς πὸν τώρα, ἐγὼ ταπεινὸς καὶ ἐλάχιστος συνεχιστής, ὁμιλῶ ἀπὸ τὸ ἴδιον αὐτὸ βῆμα.

* * *

Ἡ Ἀκαδημία ἔχει προβλήματα, ὄχι μόνον μὲ τὸ κτήριόν της.

Τὰ προβλήματά της διακρίνονται εἰς ἐκεῖνα τὰ δυνάμενα νὰ ἐπιλυθοῦν διὰ τῆς Πολιτείας καὶ εἰς ἐκεῖνα διὰ τὰ ὁποῖα ἡ εὐθύνη βαρύνει αὐτὴν ταύτην τὴν Ἀκαδημίαν Ἀθηῶν.

Διὰ τὰ πρῶτα, κυρίως ὀργανωτικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ χαρακτῆρος, ὠμίλησαν ἤδη λαμπροὶ Συνάδελφοι, ὅπως οἱ παραστατικώτατοι πρὸ ἐμοῦ Πρόεδροι καὶ ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς τῆς Ἀκαδημίας, εἰς τοὺς λόγους τῶν ὁποίων παραπέμπο πάντα βουλόμενον.

Τὰ δεύτερα προβλήματα, ἐπίσης ζωτικὰ καὶ δυσεπίλυτα, θὰ τὰ ἀποκαλέσω μᾶλλον «ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΥΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑΝ». Προβληματισμοὶ πὸν θὰ ἀναφέρονται εἰς τὴν πλήρη συγχύσεως κλυδωνιζομένην Παγκοσμιότητα καὶ κατὰ δεύτερον λόγον εἰς τὸν ἀπανταχοῦ τοῦ Κόσμου ἀγωνιῶντα Ἑλληνισμόν.

Διατείνομαι ὅτι τὸ διάσημον τοῦτο βῆμα τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηῶν, δέον νὰ τὸ ἀπασχολήσουν τὰ φλέγοντα διεθνή, ἀλλὰ καὶ ἐπιχώρια προβλήματα τοῦ πνεύματος καὶ τῆς ζωῆς.

Πνεύματος, πρὸς τὸ ὁποῖον ἡ ἐποχὴ μας ἔχασε τὴν πίστιν της εἰς τὴν ἀποστολήν του καὶ ζωῆς, ἡ ὁποία ἀλλάζει συνεχῶς ὄψιν, διαρκῶς ρυπανομένη, ρηχοποιουμένη, ζωῆς πὸν καταρρέει.

Ἡ ὀσημέραι ἀντικατάστασις τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὴν μηχανήν, ἐννοῶ τὸν «Ἡλεκτρονικὸν σκεπτόμενον αὐτοματισμόν», τείνει νὰ καταβιβάσῃ τὸν «*homo sapiens*», εἰς τὸν πρωτόγονον ὕλοζοισμὸν τῶν τρογλοδυτῶν, τοὺς ὁποίους συνεῖχε μοναδικὴ φιλοδοξία, ἡ ἐπιβίωσις.

Ἄλλὰ τὸ πνεῦμα;

* * *

Ἴδου στάδιον συζητήσεως διὰ τὴν τριτάξιον σύνθεσιν τῆς Ἀκαδημίας μας, ἐνισχυομένην ἀπὸ τὰ Ἀντεπιστέλλοντα Μέλη της ἐσωτερικοῦ καὶ ἐξωτερικοῦ, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ Συνάδελφους ξένων Ἀκαδημιῶν, ἐπὶ τούτῳ προσκαλουμένων.

Πράγματι, ὁ δεύτερος νόμος τῆς Δημοουργίας, ὁ τῆς Ἐπιβιώσεως, φυσικώτατος καὶ ἀπλοῦς μέχρι πρὸ τινος, κατέστη ἐπ' ἐσχάτων σύνθετος καὶ ἐπικίνδυνος.

Συνοδεύεται μὲ μανίαν εὐμαρείας καὶ διακαῆ πόθον καθολικοῦ εὐδαιμονισμοῦ,

τὰ ὁποῖα ὁ Πλανήτης μας ἀδυνατεῖ νὰ προσφέρει εἰς τὰ κατὰ γεωμετρικὴν πρόοδον αὐξανόμενα πλήθη τῶν κατοίκων του.

Ἡ ἐκ τούτου ἀκολουθουμένη ληστροικὴ ἐκμετάλλευσις τῶν πόρων τῆς Γῆς, μαζί μὲ τὴν ρύπανσιν ἀέρος, ὕδατος καὶ ἐδάφους, ἐπιφέρει τὴν ἀλλοίωσιν τῆς φυσιογνωμίας τοῦ πλανήτου μας.

Διερωτᾶται τις, ἐὰν τὸ πρόβλημα τοῦτο δὲν εἶναι ἐξ ἴσου σημαντικὸν μὲ τὸ κατὰ κόρον συζητούμενον «Μείωσις τῶν ἐξοπλισμῶν». Ἀναντιρρήτως ἡ μείωσις τῶν ἐξοπλισμῶν στοχεύει εἰς κάτι πολύτιμον. Φεῖδὸν τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου.

Ἄλλὰ καὶ ἡ καταστροφὴ τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος θὰ ἐξαφανίσῃ τὸ «Ὁ ρ α ἰ ο ν τ ἦ ς φ ὄ σ ε ω ς», αὐτὸ ποὺ εἶναι ἡ ἀφορμὴ καὶ ἡ ἀφετηρία πρὸς καλλιέργειαν τοῦ «κ α λ ο ὄ». Οὕτω, ἐξαφανίζεται ἡ Τέχνη, ὅποτε δολοφονεῖται ἡ «ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου».

Εἶναι ταῦτα ἀντικείμενα δοξασιῶν, τὰς ὁποίας ἐξετάζει καὶ διερωμενεύει ἡ «Κ α λ ο λ ο γ ί α», ἡ ὁποία τόσον ἀπησχόλησε τὴν ἑλληνικὴν φιλοσοφίαν ἀπὸ τοῦ Πλάτωνος μέχρι τοῦ Πλωτίνου.

Κατὰ τὸν τελευταῖον, τὸ «Κ α λ ὄ ν», μαζί μὲ τὸ «Ἀ γ α θ ὸ ν» καὶ τὸ «Ἀ λ η θ ἑ ς», ἀποτελοῦν τὴν τριπλῆν ποιότητα ἢ ὁποία διέπει τὸν νοητὸν κόσμον.

Θέματα ἀνεξάντλητα, διαρκῶς συζητούμενα ἀπὸ τοὺς σοφοὺς τῆς Γῆς. Θὰ ἀναφερθῶ εἰς τὸν Γάλλον φιλόσοφον τοῦ 19ου αἰῶνος Victor Cousin (1792-1867), ἀρχηγὸν τῶν Ἐκλεκτικῶν καὶ Ἀκαδημαϊκῶν. Ὁ Κουζέν, ἴδρυσε Σχολήν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐβασίλευεν ἡ λατρεία τοῦ Σωκράτους, τοῦ Πλάτωνος, τοῦ Ἀριστοτέλους καὶ τοῦ Κάντ. Ὁ ἴδιος, τὸ 1856 ἐξέδωκε βιβλίον σχετικὸν μὲ τὰς τρεῖς μονοσυλλάβους, γαλλιστί, ἀλλὰ πολυσημάντους λέξεις, μὲ τίτλον «Du vrai, du beau et du bien».

Λέξεις αἱ ὁποῖαι ἀντιπροσωπεοῦν τὸ σύνολον τοῦ ἐπιστητοῦ, ἤτοι τὸ «Ἀ λ η θ ἑ ς», τὴν Ἐπιστήμην, τὸ «Κ α λ ὄ ν», τὴν Τέχνην καὶ τὸ «Ἀ γ α θ ὸ ν» τὴν Ἠθικὴν. Ἀκριβῶς ὅπως τὰς ἀντιπροσωπεοῦν καὶ αἱ Τάξεις τῆς Ἀκαδημίας μας.

* * *

Ἄλλὰ τὰ πρὸς συζήτησιν θέματα, ποὺ ἀπασχολοῦν τὸν σκεπτόμενον κάτοικον τῆς Γῆς, εἶναι πολλὰ.

Ἐνα ἐξ αὐτῶν εἶναι ἡ «Τ ε χ ν ο λ ο γ ι κ ῆ ἔ κ ρ η ξ ι ς», ἡ προκαλέσασα τὰ καταπληκτικὰ θαύματα τοῦ καιροῦ μας, τὰ ὁποῖα ὅμως ἀφήνουν τὸν ἄνθρωπον πολὺ σκεπτικόν.

Αὐτός, μὲ ἀγωνίαν παρακολουθεῖ τὴν σύγχρονον τεχνικὴν πρόοδον, ἢ ὁποία ἀποστέλλει περιπατητὰς εἰς τὴν Σελήνην, ἢ ὁποῖα κατασκευάζει αὐτοκίνητα ποὺ ὀμι-

λοῦν καὶ τραῖνα, ποῦ κινουῦνται αὐτομάτως καὶ ἰλιγγιωδῶς, ἐπὶ ἠλεκτρομαγνητικοῦ πεδίου, ὀλίγα ἑκατοστὰ ὑπεράνω τῶν γραμμῶν.

Κατάπληκτος, ὁ ἴδιος ἄνθρωπος, παρακολουθεῖ ἐγχειρήσεις ἀνθρωπίνου ἐγκεφάλου, μὲ ὑπεραγωγὰ ὕλικά, χωρὶς νὰ τὸν ἐγγίζον. Ἡ ἀναλύσεις τοῦ ἀνθρωπίνου ἐπίσης ἐγκεφάλου, εἰς ὄλας τὰς πολυσυνθέτους πτυχάς του, ποῦ θεμελιώνουν οὕτω μίαν νέαν Ἐπιστήμην, τὴν «Νεοϋπολογιστικὴν».

Ἀκόμη παρακολουθεῖ τὴν προσπάθειαν κατασκευῆς ἀνθρώπου μὲ ἀφύσιον τρόπον καὶ μὲ ἠθελημένον ἐκ τῶν προτέρων τὸ φῦλον του.

Ἐὰν ὅλα τὰ ἀνωτέρω ὁ σημερινὸς ἄνθρωπος τὰ ἐπιδοκιμάζη, ἐπιτρέψατέ του, ὡς τόσον, νὰ διαπορῇ διὰ τὸ ποιὸν τῆς μελλούσης Ἀνθρωπότητος, στερουμένης πατρικῆς στρογῆς, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἐνθέου μητρικοῦ φίλτρου, ποῦ θεωρεῖται ὡς ἡ πρώτη «κοινωνικὴ ἀξία».

Ἀλλὰ καὶ γενικώτερον ὁ σημερινὸς ἄνθρωπος ἀνησυχεῖ. Διερωτᾶται, ὡς ποῦ ἡ Ἐπιστήμη θὰ ὀδηγήσῃ τὴν Τεχνολογίαν. Καὶ ἀρχίζει νὰ δειλιᾷ. Διότι διαβλέπει ἕνα κίνδυνον.

Ὅσον ἡ Ἐπιστήμη προχωρεῖ εἰς τὴν ἐξειδίκευσιν καὶ ὅσον ἐξ αὐτῆς ἐξαρτᾶται ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου, ἀναμένεται ὅτι συντόμως θὰ περιέλθῃ εἰς ἐλαχίστας χεῖρας ἰκανωτάτων Ἐπιστημόνων, οἱ ὅποιοι θὰ διενθύνουν τὰς τύχας τοῦ Κόσμου, κατὰ τὸ δοκοῦν. Ὅπως ἄλλοτε τὸ πανίσχυρον αἰγυπτιακὸν Ἱερατεῖον, τὸ ὅποῖον μόνον αὐτὸ ἐγνώριζε τὴν ἔκτασιν τῶν πλημμυρῶν τοῦ Νείλου, δηλαδὴ τὴν ἐκάστοτε στάθμην τῶν ὑδάτων του, ἄρα τὴν κατακλυζομένην ἐπιφάνειαν.

Ἐκτὸς τούτου, τὸ προβάδισμα αὐτὸ τῆς Τεχνολογίας ἀποκαλύπτει μίαν ἐπικίνδυνον ἀντινομίαν: Τὴν δυσαρμονίαν μεταξὺ νοῦς καὶ ψυχῆς. Ὁ νοῦς τοῦ ἀνθρώπου ἐξειλίχθη ταχύτατα. Ταχύτερον ἀπὸ τὴν ψυχὴν του. Καὶ αἰφνιδίως ὁ νοῦς αὐτὸς κατέκτησε τεραστίας κοσμογονικὰς δυνάμεις, τὰς ὁποίας ἔθεσεν εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἀνθρώπου.

Καὶ διερωτᾶται τις! Ἡ καθυστεροῦσα καὶ ὑποτονισμένη ψυχὴ του θὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ τὸν ἀνυψώσῃ εἰς τὴν ὑπευθυνότητα τῆς ὀρθῆς χρησιμοποίησεως αὐτῶν τῶν δυνάμεων;

* * *

Ἀλλὰ καὶ καλλιτεχνικαὶ ἀνησυχίαι τυρρανοῦν τὸν σκεπτόμενον ἄνθρωπον.

Ποῦ βαδίζει ἡ Τέχνη; Ὡς ποῖον σημεῖον θὰ φθάσῃ ὁ ἠθελημένος παραλογισμὸς;

Εἶναι γεγονός ὅτι, παρὰ τὸν διαφορετικὸν κατὰ καιροὺς τρόπον τοῦ σκέπτεσθαι καὶ ἐνεργεῖν, ὁ συναισθηματικὸς κόσμος τοῦ ἀνθρώπου παρέμεινεν ὁ ἴδιος. Ἐπίσης

ἀμετάβλητοι διὰ μέσον τῶν αἰώνων παρέμειναν καὶ αἱ δύο διαισθητικαὶ αἰσθήσεις του: Ἄκοή καὶ Ὅρασις.

Τότε, διατὶ ὁ σημερινὸς ἄνθρωπος ἀνέχεται τὴν ἐγκατάλειψιν τῆς ἁρμονίας, τὴν περιφρόνησιν τῆς συμμετρίας, τοῦ ρυθμοῦ, τῆς λογικῆς, τῆς σαφηνείας;

Καὶ τὴν ἀντικατάστασίν των μὲ τὴν ἀμορφίαν, τὴν ἀρορυθμίαν, τὴν ἀσχημίαν ἀκόμη καὶ τὴν ἀταξίαν. Παρὰ τὸ πυθαγόρειον: «Κόσμος ἐστὶν τάξις».

Διατὶ οἱ Ζωγράφοι ἀσχολοῦνται μὲ τὴν διαστρέβλωσιν τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, οἱ δὲ Γλύπται μεταβάλλονται εἰς σιδηρορρογούς;

Διατὶ ἀνεχόμεθα ἀπαιδεύτους γραφομανεῖς νὰ αὐτοκαλοῦνται Λογοτέχναι καὶ Ποιηταὶ καὶ νὰ ταλαιπωροῦν, μαζὶ μὲ τὸν ἔντυπον χάρτην καὶ τὴν διανοητικότητα καὶ τὸ πνεῦμα τῶν συνανθρώπων των;

Εἰς δὲ τὴν Ἀρχιτεκτονικὴν, διατὶ νὰ κυριαρχῇ μία ψυχρὰ γεωμετρικὴ μορφολογία, σκορπίζουσα μελαγχολικὴν μονοτονίαν εἰς τὰς συνοικίας τῶν μεγαλοπόλεων;

Ἄλλοι ἀνησυχοῦν διὰ τὴν ἐπ' ἐσχάτων δυσμενῆ ἐξέλιξιν καὶ ἠθικὴν πτώσιν τῆς διεθνοῦς κοινωνίας.

Διαπιστώνεται ὅτι ἡ χρεωκοπία τῆς Πίστεως παρέσθρην εἰς φθορὰν καὶ διασάλευσιν τὴν ἠθικὴν τάξιν τοῦ πολιτικοῦ βίου.

Κατὰ πλειοψηφίαν ἐπικρατεῖ ἡ ὕλη καὶ ἡ κυριαρχία τῶν ὁρμῶν, μαζὶ ἡ θεοποίησις τῆς μηχανῆς, καὶ ὁ ἐξοβελισμὸς τῆς ψυχῆς. Ἀντὶ τοῦ μεταφυσικοῦ ἰδεαλισμοῦ ὑπερισχύει ὁ νόμος τῆς αἰτίας καὶ τοῦ αἰτιατοῦ.

Ὁ Θετικισμὸς καὶ ἡ Φυσιοκρατία τοῦ περασμένου αἰῶνος ὠδήγησαν εἰς τὴν κατάργησιν τοῦ Θεοῦ καὶ εἰς τὴν παγκόσμιον ἄρνησιν τῆς Θρησκείας, ἡ ὁποία ψυχορραγεῖ. Ὁμοῦ καὶ ἡ αἴσθησις τῆς ἀγάπης τοῦ πλησίον.

Ὑποστηρίζεται ὅτι ἡ ἔννοια τῆς Θρησκείας εἶναι ψευδαἰσθήσις, γέννημα τῆς ὑπὸ τοῦ συναισθήματος τρεφομένης, φαντασίας. Θεωρία ἡ ὁποία ὠδήγησε τὸν Σωκράτην εἰς τὸ κώνειον, ὡς μὴ πιστεύοντα «οὓς ἡ Πόλις νομίζει Θεούς». Ἡμᾶς δὲ ὀδηγεῖ εἰς τὸν Μηδενισμὸν.

Ἐν τούτοις οἱ λαοὶ τῆς Γῆς πιστεύουν εἰς ἓνα ὠραῖον ὄνειρον. Μίαν παγκοσμίαν καὶ αἰωνίαν Εἰρήνην.

Τοῦτο κάποτε ἐπετεύχθη, μὲ τὴν «*Pax Romana*» καὶ τὴν ὑποταγὴν τοῦ τότε γνωστοῦ κόσμου εἰς τὰς Ρωμαϊκὰς λεγεῶνας.

Ἀνάλογον τύχην θὰ ὑφίστατο ἡ Ἀνθρωπότης, εἰς τυχὸν ἐπικράτησιν τοῦ Χιτλερισμοῦ.

Ἄραγε, δὲν ὑπάρχει δημοκρατικώτερος τρόπος πραγματοποιήσεως αὐτοῦ τοῦ ὄνειρου;

Εἶναι γνωστὸν ὅτι ὁ ἀγὼν διὰ τὴν ζωὴν ἐνέχει βίαν. Ὅπως ὅλα τὰ ἔμβια ὄντα,

ἔτσι καὶ οἱ ἄνθρωποι εὐρίσκονται, ἀδιακόπως, εἰς συνεχῆ μεταξὺ των ἀνταγωνισμόν.

Ἄλλ' ὁ ἄγων αὐτὸς ἐνεργεῖ καὶ ἐδωρετικῶς, διότι ἀφηνίξει τὰς ἀνθρωπίνους δυνάμεις, πολεμεῖ τὴν φυσικὴν τοῦ ἀνθρώπου νοηρότητα καὶ τὸν ὀδηγεῖ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν καὶ τὴν πρόοδον.

Αὐτὸς ὁ Κάντ, παρὰ τὰ γραφόμενά του, εἰς μικρὸ βιβλιαράκι μὲ τίτλον «Πρὸς αἰωνίαν εἰρήνην» (*Zum ewigen Friede*), ἐπίστευεν ὅτι ὁ ἀνταγωνισμὸς μεταξὺ τῶν λαῶν εἶναι ἀπαραίτητος, διότι ἐξυπηρετεῖ τὴν ἀνάγκην τῆς ἱστορικῆς τοῦ ἀνθρώπου γένους ἐξελίξεως, διὰ τὰ πορευθῆ τοῦτο πρὸς τὴν πλήρη τελειώσιν του.

Τὸ ἴδιον ἐπέσβευεν καὶ ὁ ἐφέσιος Φιλόσοφος Ἡράκλειτος, ὅτι δηλαδὴ ἡ πάλη διαμορφώνει πολιτισμόν. Ἄλλως, ὁ ἐφησυχάζων ἄνθρωπος, ἀδρανῆς καὶ μαλθακός, ὀδηγεῖται πρὸς ἐκφυλισμόν.

Ποῦ ἄραγε εὐρίσκεται ἡ Ἀλήθεια;

Ἄλλὰ ὑπάρχον καὶ ἄλλαι παράμετροι.

Ἐντὸς δύο γενεῶν προβλέπεται διπλασιασμὸς τῶν κατοίκων τῆς Γῆς. Προφανῶς θὰ ἀνακύψῃ πρόβλημα ἐνεργείας ἀλλὰ καὶ διατροφῆς. Ἦδη τὸ τρίτον τοῦ Κόσμου ὑποσιτίζεται.

Κατὰ πόσον ἄραγε ἡ ἐπαλήθευσις τῆς θεωρίας τοῦ Μάλθους θὰ βοηθήσῃ τὴν παγκόσμιον εἰρήνην;

Ἡ ἀνησυχία αὐξάνει ὅταν παρατηρεῖται παραπλεύρως πρὸς τὴν ὑπάρχουσαν πενίαν, τὰ συνυπάρχοντα τοιαύτη χλιδή. Ἡ κοινωνικὴ ἀνισότης ἐκτρέφει τὴν πάλην τῶν τάξεων.

Ἐπὶ πλέον ἡ προβλεπομένη πληθυσμιακὴ αὔξησις εἶναι ἀνισομερῆς. Ὁ F.A.O. προβλέπει τὴν ἐντὸς γενεᾶς αὔξησιν τῶν μὲν Χριστιανῶν τῆς Κανακασίας φυλῆς εἰς δύο περίπου ἑκατοντάδας ἑκατομμυρίων, ἐνῶ τῆς τῶν ἐγχρώμων, τῆς Μογγολικῆς φυλῆς, ἄνω τῶν δύο δισεκατομμυρίων.

Ἐπὶ τούτοις εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ ἀνατέλλοντος αἰῶνος προβλέπεται εἰσβολὴ εἰς τὴν Εὐρώπην ἄνω τῶν 50 ἑκατομμυρίων Ἀφρικανῶν καὶ Ἀσιατῶν.

Μήπως ταῦτα εὐνοήσουν ρατσιστικὰς διαθέσεις, ἀλλ' ἀντιθέτους μορφῆς τῶν μέχρι σήμερον;

Καὶ ἂς μὴ λησμονῶμεν ὅτι ἡ δικαιοσύνη τῆς Φύσεως, μακρὰν μικροφυσιῶν, στηρίζεται εἰς τὸ δίκαιον τοῦ ἰσχυροτέρου.

* * *

Πρὸ ὀλίγου διερωτήθη διὰ τὸ πνεῦμα. Διὰ τὴν πορείαν του καὶ τὴν ἐξέλιξιν του.

Ὡς γνωστόν, τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα ἐγεννήθη κάπου εἰς τὴν Ἀνατολήν. Ἐκεῖ ἦτο τὸ λίκνον του καὶ ἐκεῖθεν ἐξεκίνησεν.

Περιεπλανήθη ἐπ' ὀλίγον εἰς τὰς Ἰνδίας, ἔζησεν ἐπὶ αἰῶνας εἰς τὴν Σινικὴν, μετεκινήθη ἀργότερον δυτικώτερον, εἰς τὴν Μεσοποταμίαν καὶ τὴν Μέσην Ἀνατολήν, ἐνῶ συγχρόνως ἐπίδησεν εἰς τὴν Αἴγυπτον, ὅπου ἀνέπτυξε γόνιμον δρᾶσιν. Τέλος κατέληξεν εἰς τὴν χώραν μας, ἀρχικῶς εἰς τὰς νήσους, κατόπιν εἰς τὴν ἡπειρωτικὴν Ἑλλάδα.

Ἐδῶ ὠρίμασεν, ἠνδρώθη καὶ παρήγαγε καρπὸς ἀπαραιμίλλους, αἰωνίους, ἀνυπερβλήτους.

Διὰ τὰ γίνῃ τοῦτο ὑπὸ τινος ἀντιληπτόν, ἀρκεῖ, ἀνηφορίζων αὐτὸς πρὸς τὸν Ἰερὸν Βράχον, τὰ σταθῆ εἰς χαρακτηριστικὸν σημεῖον ἀπὸ ὅπου θὰ δύναται τὰ ἀντικρίζη συγχρόνως τὸν Παρθενῶνα, τὴν Πνύκα καὶ τὸν Ἄρειον Πάγον. Τοῦτέστιν τὸ τριάντυχον τῆς ἑλληνικῆς πνευματικῆς δημιουργίας. Τέχνη — Ἐλευθερία Λόγου Αἰκαισύνη.

Ἀργότερον, τὸ ἴδιον αὐτὸ πνεῦμα, ἀφοῦ ἐπλημμύρισεν ὀλόκληρον τὸν Μεσογειακὸν ᾠθρον, διεπεραιώθη εἰς τὴν Δύσιν, μέσω Ρώμης, διὰ τὰ ὑποστῆ μέχρι τῶν ἡμερῶν μας χιλίας δύο μεταμορφώσεις.

Καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα τί ἀπέμεινεν;

Διατείνομαι ὅτι ἐδῶ ὄχι μόνον τὸ πνεῦμα ὑπάρχει, ἀλλὰ ὅτι αὐτὸ πρόκειται τὰ εἶναι τὸ ἀσφαλέστερον ἐξαγωγίμον προῖον τῆς Χώρας μας, ὅπως μετ' ὀλίγον θὰ ἀναφερθῶ.

* * *

Ἐπαιρόμεθα διὰ τὴν εἴσοδόν μας εἰς τὴν Κοινὴν Ἀγοράν, εἰς τὴν ὁποίαν μετὰ μίαν τριετίαν θὰ εἴμεθα πλήρως μέλη. Θὰ κυκλοφοροῦν τότε ἐλεύθερα εἰς τὴν χώραν μας τὰ ξένα ἀγαθὰ, ἀλλὰ μαζὶ καὶ αἱ ξένα ὑπηρεσίαι.

Πόσαι ἀπορίαι γεννῶνται καὶ πόση μελέτη χρειάζεται διὰ τὰς ἀπροβλέπτους καὶ ἀγνώστους ἐπιπτώσεις αἱ ὁποῖαι θὰ προκύβουν! Μήπως ἡ τελωνειακὴ ἔνωσις δύο χωρῶν, διαφόρου βαθμοῦ ἀναπτύξεως, διενεργεῖ ἀντὶ τὰ γεφυρώνη τὸ μεταξὺ των χάσμα;

Πῶς θὰ ἀποφευχθῆ ἢ ἐντεῦθεν μετανάστευσις τοῦ πνεύματος; Τοῦ πνεύματος, ἀλλὰ καὶ τῶν χειρῶν τῶν ἀλκιμωτέρων Ἑλλήνων, πρὸς τὰς Χώρας τῆς Δύσεως. Ὄποτε ἡ Ἑλλὰς μεταβάλλεται εἰς ἀσήμαντον ξενοδοχειακὴν Ἐπαρχίαν ἐνὸς ἰσχυροῦ ὑπερκράτους. Οἱ δὲ ἐναπομένοντες κάτοικοί της θὰ εὐδοκιμοῦν ὡς θαλαμηπόλοι τῶν παρεπιδημούντων βορειῶν, ἀποζητούντων τὸ φῶς τῆς χώρας μας καὶ τὸ ἠλιόλουστον κλίμα της.

Εἶναι ταῦτα προβλήματα πρὸς συζήτησιν καὶ μελέτην, τὴν ὁποίαν ἤδη ἀνέλαβεν ἡ Ἀκαδημία. Μεταξὺ αὐτῶν, τὸ σημαντικώτερον, εἶναι τὸ τῆς ἀμύνης κατὰ κιν-

δύνου ἀπωλείας τῆς ἐθνικῆς μας ταυτότητος, δεδομένου ὅτι τὰς ἄλλοτε ἰσχυρὰς δυνάμεις ἀντιστάσεως τοῦ λαοῦ μας, *Θρησκείαν, Γλῶσσαν καὶ ἔθιμα*, ἀπεδυνάμωσεν ἡ ὑλόφρων ἐποχὴ μας, ἡ μίμησις καὶ ἡ δυσσεοπληξία.

Καὶ δυστυχῶς παρουσιάζονται ἤδη συμπτώματα παρακμῆς! Κύριον ἐξ αὐτῶν εἶναι ἡ συρρίκνωσις τῶν Ἑλλήνων εἰς τὸν ἴδιον αὐτῶν χώρον. Πράγματι μετὰ τὴν ἀπογύμνωσιν τῆς ὑπαίθρου, τὸν νεοαστικὸν πληθυσμὸν μας μαστίζει ἡ ὑπογεννητικότητα.

Τὸ κακὸν ἐνισχύεται μὲ τὰς ἀντισυλλήψεις καὶ τὰς στειρώσεις, ἐνῶ αἱ ἀμβλώσεις καὶ ἐκτρώσεις ἔχουν ἀνέλθει εἰς τὸ ὕψος τῶν γεννήσεων. Ἀλλὰ καὶ ἡ μετανάστευσις, ἀληθινὴ αὐτὴ αἰμορραγία τῆς Χώρας, ἀποστρεφεῖ στελέχη τῆς ἀναπαραγωγικῆς ἡλικίας.

Περιστὸν νὰ ἐξαρθῇ ἡ τεραστία σημασία τοῦ γεγονότος. Ἀκόμη καὶ ἡ ἄμυνά μας θὰ στερηθῇ τῶν ἀπαραιτήτων στελεχῶν της.

Ἄλλ' ἐξ ἴσου ἀνησυχητικὴ εἶναι ἡ ἠθικὴ καὶ πνευματικὴ ὑποτονία τῆς νεολαίας μας. Ἡ πλειοψηφία της δὲν τρέφεται πλέον μὲ ἐθνικὰ ἰδανικά.

Περιφρονεῖ τὴν Παράδοσιν, ἀδιαφορεῖ διὰ τὴν Παιδεῖαν καὶ λοιδορεῖ τὴν Θρησκείαν.

Ἀπὸ τοῦ θαυμασμοῦ τῶν ἐθνικῶν Ἡρώων μας, ἀντιγράφουσα ἕξεις καὶ ἐλαττώματα ἀλλοδαπῆς, θαυμάζει περισσότερον τὰ ἱερὰ τέρατα τῶν ξεφρένων χορῶν καὶ τῶν ἀλλοφρόνων ἀσμάτων καὶ τιμᾷ ὡς ἡρώας τοὺς τὰ πάντα λακτίζοντας «ἡμιθέους» τοῦ ποδοσφαίρου.

Τὸ ἐνδιαφέρον τῶν περισσοτέρων περιορίζεται εἰς τὴν μὲ κάθε τρόπον ὕλικὴν τέσπιν καὶ ἀπόλασιν.

Ὅμως, διὰ τὴν πορείαν ἐνὸς Ἐθνους ὁ κατήφορος αὐτὸς ὀδηγεῖ εἰς διάλυσιν.

Τὰ Ἐθνη καταρρέουν ἐκ τῶν ἔνδον. Ἀφανῶς, ἀρχικῶς.

Ἀνατὸν εἰς πάμφωτα καὶ ἀπαστράπτοντα κέντρα, κοσμοβριθῇ, καὶ ὑπὸ τοὺς ἥχους εὐθύμου μουσικῆς, νὰ γανριοῦν οἱ πολῖται τῆς χώρας.

Ἀνατὸν, αἱ στρατιωτικαὶ της φανφάροι, κατὰ τὰς ἐθνικὰς της ἐπετείους, νὰ παιανίζουσι τὸν ἐθνικὸν της ὕμνον καὶ νὰ ἐκφωνοῦνται λόγοι πανηγυρικοί.

Ἡ παρακμὴ ὅμως προχωρεῖ ὑπούλωσ, ἔρπουσα καὶ ἀνυποφίαστος, μόλις ἀντιληπτὴ ἀπὸ τοὺς ἰδίους κατοίκους τῆς χώρας, οἱ ὅποιοι ἔχουν προσαρμοσθῇ εἰς τὴν φθίνουσαν πορείαν της.

Ἄλλ' ὄχι. Ἄς μὴ ἀπαισιοδοξοῦμεν. Ἡ τρισχιλιετὴς ἱστορία μας θὰ μᾶς προφυλάξῃ.

Οἱ ἀπόγονοι τοῦ Αἰσχύλου καὶ τοῦ Ἀριστείδου δὲν θὰ ὑποκύβουν. Ἀρκεῖ ὀρθῇ

ἀγωγή μιᾶς γενεᾶς καὶ ὁ Ἕλληρ θὰ ἀναλάμψη. Καὶ εἶναι πράγματι ἀδήριτος ἀνάγκη νὰ συμβῆ τοῦτο.

Ἡ ἐλληνικὴ νεότης, ἡ ἀγαθὴ αὐτὴ τῆς πατρίδος μας ἐλπίς, θὰ πρέπει νὰ ἀναβαπτισθῆ. Καὶ ὄχι μόνον μὲ τὸ πνεῦμα τῶν Ἀθηρῶν. Ἀλλὰ καὶ μὲ τὸ πνεῦμα τῆς Σπάρτης.

Δηλαδὴ καὶ μὲ τὸ ἥρωικὸν στοιχεῖον, ἀντίστοιχον τοῦ κατὰ Πλάτωνα, δευτέρου μέρους τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς, τοῦ Θ υ μ ο ε ι δ ο ῦ ς, μεστοῦ ἀρετῆς καὶ ἀνδρείας.

* * *

Κύριοι Συνάδελφοι Ἀκαδημαῖκοί.

Κυρίαί καὶ Κύριοι,

Κατὰ παλαιὰν συνήθειαν ὁ ἀναλαμβάνων Πρόεδρος τῆς Ἀκαδημίας, ἐκθέτει ἐνώπιον τῆς Ὀλομελείας καὶ τοῦ Κοινοῦ πρόγραμμα ἐνεργειῶν του, ἐν γνώσει ὅτι τοῦτο δὲν θὰ χωρέσῃ εἰς τὸ βραχὺ διάστημα τῆς θητείας του.

Φρονιμώτερον λοιπὸν θὰ ἦτο νὰ ἀκολουθίσω τὸ ὑπὸ τοῦ μιλησίου Φιλοσόφου Θ α λ ἦ λεχθέν, «Ἐπαγγέλλου μηδὲν», καὶ νὰ μὴ ἐκτεθῶ εἰς ὑποσχέσεις δυσκόλως πραγματοποιουμένας.

Παρὰ ταῦτα νομίζω ὅτι δικαιῶμαι νὰ ὑποβάλω προτάσεις αἱ ὁποῖαι, ἐὰν ἡ Ὀλομέλεια τῆς Ἀκαδημίας ἐγκρίνῃ, δυνατόν ἢ ἐφαρμογὴ των νὰ κλιμακωθῆ καὶ πέραν τῆς ἐνιαυσίου περιόδου.

Ἐν πρώτοις θέλω νὰ ἐπαναλάβω τὴν δυσχερεῖ, ἀπὸ πνευματικῆς ἀπόψεως, περίοδον, ποῦ ἡ χώρα μας διανύει. Εἶναι περιττὸν νὰ ὑπαισέλω εἰς λεπτομερείας, τὰς ὁποίας ὅλοι γνωρίζομεν.

Τὸ χρέος, λοιπὸν, τῆς πνευματικῆς Ἡγεσίας τῆς Χώρας καὶ ἰδιαιτέρως τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηρῶν, εἶναι βαρὺ καὶ ἡ εὐθύνῃ μεγάλη.

Σχετικὴ πρότασίς μου ἔχει διττὴν ἀποστολήν.

Κατ' ἀρχὰς ἐπιβάλλεται ἐντατικοποίησις τῆς ἀτομικῆς, ὅσον καὶ τῆς συλλογικῆς δραστηριότητος ἡμῶν, τῶν Ἀκαδημαϊκῶν. Ἰδίως τῶν Κέντρων τῆς Ἀκαδημίας, πολυτίμων αὐτῶν φορέων ἀνωτέρας ἐπιστημονικῆς ἐρεῦνης καὶ προόδου.

Συγχρόνως νὰ συνεγείρωμεν καὶ συνεργασθῶμεν μὲ τὸ πνευματικὸν δυναμικόν, τὸ ὁποῖον ἡ Χώρα μας διαθέτει. Ἦτοι μὲ τὰς ἀρμοδίας Δημοσίας Ὑπηρεσίας, τὰ πάσης φύσεως Ἐκπαιδευτήρια τῆς χώρας, ὅπως καὶ τὰ λοιπὰ πνευματικὰ Ἰδρύματα, Ἐταιρείας, Συλλόγους, ἀκόμη καὶ μὲ μεμονωμένα ἄτομα.

Ἀρχήθην λοιπὸν, Σεῖς, ἐκλεκτοὶ Συνάδελφοι Ἀκαδημαῖκοί, διοχετεύσατε τὰς ιδέας σας καὶ εἰς τὸ πλατύτερον Κοινόν.

Ἄκτινοβολήσατε τὴν οἶαν κατέχετε γνῶσιν καὶ σοφίαν εἰς αὐτό, πρὸς καταπολέμησιν τοῦ ἀνερχομένου κύματος ἀμαθείας.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὸ διάσημον τοῦτο βῆμα τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, τὸ ὁποῖον οὐδέποτε θὰ πρέπει νὰ μὲνῃ βωβόν, τιμῆσατε καὶ ἄλλα, ἐπίσης σεβαστὰ βήματα, ὅπως τοῦ γεραροῦ Παρνασσοῦ, τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας, τῶν Φίλων τοῦ Λαοῦ, τοῦ Ἐὐγενιδείου καὶ τόσα ἄλλα.

Ἀκόμη καὶ καταξιωμένα βήματα Ἐπαρχιῶν, ὅπως προχείρως ἀναφέρω τῆς Ἐταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν, τοῦ Πειραιῶκοῦ Συνδέσμου, τοῦ «Σκουφᾶ» Ἀργυροῦ, τοῦ «Λαναοῦ» Ἀργυροῦ κλπ.

Προτείνω, λοιπόν, ὅπως ἐκ παραλλήλου μὲ τὰ ἤδη μελετούμενα θέματα ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας καὶ τῶν Κέντρων αὐτῆς, νὰ μελετηθοῦν ὁμαδικῶς καὶ ζωτικώτατα, πάντοτε ἐν συνεργασίᾳ καὶ πρὸς ὄφελος τῶν Κρατικῶν Ὑπηρεσιῶν, πρὸς τὰς ὁποίας ἄλλωστε ἀποτείνονται. Ἡ μελέτη των θὰ φέρῃ οὕτω τὴν Ἀκαδημίαν πλησιέστερον πρὸς τὰ φλέγοντα προβλήματα τῆς τρεχούσης καθημερινότητος καὶ τῆς συγχρόνου πνευματικῆς καὶ κοινωνικῆς ζωῆς τῶν Ἑλλήνων.

Καὶ ποία Κυβέρνησις δὲν θὰ ἀποδεχθῆ εὐχαρίστως συμβουλὰς, γνώμας καὶ μελέτας, προερχομένας ἢ ἐλεγχομένας ἀπὸ ὄργανον ἀκομμάτιστον, ὡς εἶναι ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν, τῆς ὁποίας τὰ πεπειραμένα Μέλη ἐλευκάνθησαν εἰς τὴν διακονίαν τοῦ Πνεύματος, τῆς Ἐπιστήμης καὶ τοῦ καθήκοντος πρὸς τὴν πατρίδα;

Παρόμοια θέματα, ἐκτὸς τῶν ἤδη ἀναφερθέντων, εἰς τὸ πρῶτον μέρος τῆς ὁμιλίας, εἶναι πολλά. Τινὰ τούτων μελετῶνται ἤδη διὰ τῆς Ἀκαδημίας, κατόπιν σχετικῆς μετὰ τοῦ Δημοσίου συμβάσεως.

Εἶναι γνωστὴ ἡ μελέτη τοῦ Δημογραφικοῦ προβλήματος.

Μεταξὺ τῶν καιριωτέρων θεμάτων εἶναι τὸ ζήτημα τῆς γλώσσης, διὰ τὸ ὁποῖον τόσην εὐαισθησίαν ἔχει ἐπιδείξει ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν.

Πρόσφατα εἶναι τὰ ἔντονα διαβήματά της, ὅπως καὶ πολλῶν Ἀκαδημαϊκῶν, τόσον δι' αὐτό, ὅσον καὶ διὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν ἀρχαίων συγγραφέων εἰς τὸ πρῶτον τύπον.

Εἰς κανὲν ἀπὸ αὐτὰ δὲν ἐδόθη ἀπάντησις.

Σήμερον, ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν ἀξιώνει τὴν ἐπαναφορὰν τῆς ἀρχαίας γλώσσης εἰς τὰ Γυμνάσια.

Ἐπίσης ἡ Ἀκαδημία ἀξιώνει τὴν ἐλευθέραν ἐξέλιξιν τῆς γλώσσης, χωρὶς δεσμεύσεις κατὰ τῆς καθαρευούσης. Ἄλλως αἱ ἐπερχόμεναι γενεαὶ θὰ ἀποστερηθοῦν ἑκατὸν ἐξήκοντα ἔτων γνώσεων καὶ σοφίας Ἑλλήνων Συγγραφέων, τῶν ὁποίων τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν δὲν θὰ ἐννοοῦν.

ἼΑλλὰ σήμερον ὁ κίνδυνος παρουσιάζεται πολὺ μεγαλύτερος. Ὅπως προφή-
τευσε ὁ Σεφέρης εἰς τὰς «Δοκίμας» του:

«Τὸ ζήτημα δὲν εἶναι πὰ ἂν θὰ γράφουμε καθαρεύουσα ἢ δημοτική. Τὸ τραγι-
κὸ εἶναι ἂν θὰ γράφουμε ἢ ὄχι ἑλληνικά καὶ ὄχι ἔνα ὁποιοδήποτε "ἑλληνόφωνο"
ἐσπεράντο»!

Συγγενὲς ἐπίσης εἶναι καὶ τὸ πρόβλημα τοῦ ἀναλφαβητισμοῦ τῶν Ἑλλήνων,
ἀλλὰ καὶ τῆς ἐν γένει Ἑκπαιδεύσεως ἐν Ἑλλάδι, εἰς ὅλας αὐτῆς τὰς βαθμίδας.

Κατ' αὐτό, μεταξὺ ἄλλων, θὰ πρέπει νὰ προτανεύσῃ ἢ ἀρχῇ ὅτι ἡ σήμερον δι-
δασκομένη πολυγλωσσία δὲν προάγει τὴν γνῶσιν, ἐννοῶ τὴν γνῶσιν πρὸς ἀπόκτησιν
γνώσεων. Δηλαδή τὴν «ἔφρασιν τοῦ εἰδέναί». Ἐς περιορισθῆ λοιπὸν ἢ πολυμάθεια,
ἢ ὅποια δὲν παράγει σοφοὺς ἀλλὰ δοκησισόφους.

Ὁ Ἡράκλειτος ἔλεγε: «Πολυμαθὴν νόον ἔχειν οὐ διδάσκει», ὁ δὲ Παλαμᾶς
καταγγέλλει: «Ὁχθρὸς μου ἐμένα κ' ἢ ἄσφρη σοφία τῶν διαβασμένων».

Ἄκομη ἢ Παιδεία δέον νὰ συνδεθῆ μὲ τὴν ἀρετὴν. Τὴν «πολύμοχθον ἀρετὴν»
ὅπως τὴν ὑμνοῦσεν ὁ Ἀριστοτέλης.

Ἄλλο σημαντικὸν ἐπίσης πρὸς μελέτην θέμα εἶναι τὸ τῆς μολύνσεως καὶ κατα-
στροφῆς τοῦ περιβάλλοντος καὶ ἡ διαφανομένη πυρηνικὴ ἀπειλή, προερχομένη
μάλιστα ἀπὸ εἰρηρικὰ αἷτια καὶ σκοπούς.

Διαπιστώνονται ἀκόμη κίνδυνοι καταστροφῆς καὶ αὐτοῦ τοῦ πλανήτου μας.

Ἡ μελέτη τοῦ θέματος εἶναι δυσχερεστάτη, ἢ δὲ λύσις του διακρατική. Διότι
δυστυχῶς πᾶσα Κυβέρνησις, παντὸς Κράτους, ταλαντεύεται μεταξὺ δύο ἀδηρίτων,
ἀλλ' ἀντικρουομένων ἐπιταγῶν: «Περιοριαντολογικὴ Πολιτικὴ»
ἢ «Πολιτικὴ ἀναπτύξεως»; Δυστυχῶς μεταξὺ τῶν δύο δὲν ὑπάρχει χω-
ρὴ τομή.

Συγγενὲς πρὸς αὐτὸ εἶναι καὶ τὸ τοπικὸν πρόβλημα τῆς ἀποδασώσεως τῆς Ἑλ-
λάδος, πὸν ἄπτεται τῆς ἀπειλῆς ἀνυπαρξίας ὕδατος. Ἐπίσης συγγενὲς εἶναι καὶ τὸ
θέμα τῆς προστασίας τοῦ λεπτοτάτου καὶ τόσον εὐαισθήτου, ἀλλὰ καὶ τόσον κακο-
ποιουμένου Τοπίου τῆς πατρίδος μας.

Μέγα θέμα ἐπίσης εἶναι τὸ τῆς ὑγείας τῶν Ἑλλήνων, ἐν συσχετισμῷ μὲ τὰς
μάστιγας τῆς ἐποχῆς μας, ὅπως τὸ λεγόμενον «ἔηζτ», τὰ ψυχικὰ νοσήματα, ὁ καρκί-
νος, ἢ φυματίωσις, αἱ ἐκτροώσεις καὶ τέλος τὰ ναρκωτικά.

Μελετητέα ἐπίσης ἢ ἀναζήτησις κινήτρων καὶ ἀντικινήτρων κατὰ τῆς ἐρημώ-
σεως τῆς ὑπαίθρου καὶ ὑπὲρ τῆς ἐπιστροφῆς τοῦ ἀγρότου εἰς τὴν γῆν, πρὸς ἀνακοπὴν
τῆς νοσηρᾶς ἀστυφιλίας, εἰς τὴν χειροτέραν ἐν Ἑλλάδι μορφὴν της, τῆς «Πρω-
τενοσομαρίας».

Ἄλλο πρόβλημα εἶναι τὸ τῆς διασπορᾶς τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ ἡ συνεχιζομένη μετανάστευσις, ἡ ὁποία δὲν ἔχει καμμίαν σχέσιν μὲ τὸν ἀρχαῖον ἐποικισμὸν.

Ἄλλὰ τὸ θέμα αὐτὸ ἔχει καὶ ἄλλην ὄψιν.

Ἀυσανασχετοῦμεν οἱ Ἕλληνες καὶ οὐχὶ ἀδίκως, διὰ τὴν μετανάστευσιν ἀλκίμων Ἑλλήνων εἰς τὴν ἀλλοδαπήν. Ἄλλὰ παραγνωρίζομεν οὕτω μίαν πραγματικότητα.

Ἡ κληρονομηθεῖσα ἀνήσυχος ψυχὴ τοῦ Ὀδυσσέως ὠθεῖ τὸν σύγχρονον Ἑλληνα εἰς μετανάστευσιν. Ἐγκαταλείπει τὴν πατρίδα, μὲ ἢ χωρὶς πνευματικὰς ἀποσκευὰς. Ἄλλὰ ἐκεῖ ὅπου ἐγκαθίσταται, ἀμέσως προσαρμόζεται, ἐξελίσσεται καὶ συχνὰ διαπρέπει.

Ἀπειρία συμπατριωτῶν μας ἔγνωσαν λαμπροὶ Ἐπιστήμονες, ὀνομαστοὶ Καλλιτέχναι, ἔξοχοι Πολιτικοί, ἐπιτυχεῖς Ἐπιχειρηματῆαι. Χάρις εἰς αὐτοὺς ὁ Ἑλληνισμὸς ἀποκτᾷ ἔστω μίαν Οἰκουμενικότητα, τὴν ὁποίαν ὀφείλομεν νὰ μὴ ὑποτιμῶμεν.

Οἱ ἀποδημοῦντες αὐτοὶ συμπατριῶται μας εἶναι ἐξ ἄλλου ἢ τελευταία καὶ πολῦτιμος ἐφεδρεία τῆς φυλῆς μας. Ἐσχατον ἔρεισμα καὶ θετικὸν δυναμικὸν συμπαραστάσεως καὶ προστασίας.

Πρὸς αὐτοὺς στρέφεται ἡ σκέψις μας τὴν στιγμὴν αὐτήν.

Ἡ μετ' αὐτῶν ἐπαφὴ καὶ συνεργασία εἶναι ἐθνικὸν καθήκον.

Εἶναι ἀνάγκη οἱ Ἕλληνες αὐτοὶ νὰ ἔρχωνται εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἔστω καὶ προσωρινῶς, μὲ διπλὴν ὠφέλειαν. Ἀφ' ἐνὸς κομίζοντας εἰς ἡμᾶς ἐνημερότητα, εἰς οἷον-δήποτε κλάδον καὶ ἂν ἐπιδίδονται, καὶ ἀφ' ἑτέρου ὅπως οἱ ἴδιοι ἀναβαπτίζονται εἰς τὰ νοσταλγικά, δροσερὰ νάματα τῆς γενετικῆς τῶν.

Συγχρόνως πρέπει εἰς τὴν Ἀλλοδαπήν, ὅπου Ἑλληνισμὸς, νὰ ἰδρῶνται «Κ ἐ ν τ ρ α Ἑ λ λ η ν ι κ ο ῦ Π ο λ ι τ ι σ μ ο ῦ» καὶ νὰ ἐνισχύωνται τὰ ἤδη τυχόν ὑπάρχοντα.

Ἄλλη ἀνάγκη εἶναι ἡ τῆς καταπολεμήσεως μιᾶς ἀσθενείας τῆς κοινωνίας μας, ἡ ὁποία βαίνει ἐπιτεινομένη. Εἶναι ἡ ξενομανία καὶ ἡ Ἀυσεοπληξία. Καὶ τοῦτο ἵνα σταματήσῃ ἢ χοῖσις ξένων λέξεων. Ἡ μίμησις ξένων ἐθίμων. Ἡ προτίμησις ξένων προϊόντων, καὶ ἵνα παύσων Ἕλληνες νὰ κραδαίνουν ποικίλας πολυχρῶμους σημαίας, ἀντὶ μιᾶς καὶ μόνης, τῆς Ἑλληνικῆς. Ἐπίσης νὰ καταργηθοῦν αἱ ξενόγλωσσοι ἐπιγραφαὶ τῶν καταστημάτων, αἱ ὑποβιάζουσαι τὴν Πρωτεύουσαν τῆς Ἑλλάδος εἰς ἰταλικὴν κωμόπολιν! Ἀκόμη οἱ ταξιδεύοντες νὰ προτιμοῦν περισσότερον τὴν γνωριμίαν τῶν ἱστορικῶν καὶ μαγευτικῶν τοπιῶν τῆς πατρίδος μας, ἀντὶ νὰ ἐπιδίδονται εἰς συναλλαγματοβόρους ἐξωτικὰς ἐξερευνήσεις.

Νὰ μελετηθῇ δηλαδή, πῶς ὁ Ἕλλην θὰ γνωρίσῃ καὶ θ' ἀγαπήσῃ πᾶν τὸ ἑλληνικόν, ὥστε νὰ ἐπιτευχθῇ, ἐπὶ τέλους, ὁ «Ἑ ξ ε λ λ η ν ι σ μ ὸ ς τ ῆ ς Ρ ω μ ι ο σ ὄ ν η ς».

Ἐπάρχον καὶ ἐλάσσονα θέματα, ὅπως τὸ τῆς καλαισθησίας τῶν χειροτεχνικῶν Ἐπαγγελμάτων, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐφυγαδευθῆ τὸ αἶσθημα. Ἀπουσιάζει ἡ Τέχνη. Εἶναι ἀναγκαῖα μίᾳ ἀναγέννησις τῆς Βιοτεχνίας, ὅπως τὸ ὑπνώττον καλλιτεχνικὸν αἰσθητήριον τοῦ Ἑλλήνος ἀναβιώσῃ.

Ἀκόμα νὰ μελετηθῆ ἡ καλλιέργεια ὀρθῆς Μουσικῆς ἀγωγῆς τῶν Ἑλληνοπαίδων, ἥδη ἀπὸ τῆς μαθητικῆς ἡλικίας, ὥστε νὰ γνωρίσουν καὶ ἀγαπήσουν τὴν ἐθνικὴν ἑλληνικὴν Μουσικὴν, ἀλλὰ καὶ τὴν διεθνῆ Κλασσικὴν.

Εἰς τὴν ἰδίαν ἐπίσης νεολαίαν νὰ διαδοθῆ ἡ ἀχρημάτιστος ἀθλητικὴ ἰδέα, μὲ στοιχειώδη ὑποχρεωτικὴν ἐπίδοσιν εἰς τὰ Σχολεῖα, εἰς ἀθλήματα στίβου καὶ θαλάσσης.

Πρὸς ρύθμισιν καὶ ἀποτροπὴν εἶναι ἐπίσης τὸ θέμα τῆς ἐξωνήσεως τῶν ὠραιοτέρων σημείων τῆς ἑλληνικῆς Γῆς εἰς ἀλλοδαπούς, οἱ ὅποιοι οὕτω ἐκτοπίζουσιν τοὺς Ἑλληνας ἀπὸ τὴν πατρίδα των. Ἄς παραδειγματισθῶμεν, ἐπὶ τέλους, ἀπὸ τὸ πάθημα τῶν Παλαιστινίων.

Σοβαρὸν πρὸς μελέτην θέμα εἶναι καὶ τὸ τῆς ἀνερχομένης τρομοκρατίας καὶ βίβιας. Γενικώτερον τὸ τῆς μεταβολῆς τοῦ κοινωνικοῦ περιβάλλοντος, μὲ τὴν ἀποχαλίρωσιν ἡθῶν καὶ ἀγωγῆς.

Τέλος πρέπει νὰ ἀχθοῦν πρὸς μελέτην καὶ συζήτησιν τὰ Ἐθνικὰ θέματα, ὅπως τῆς Κύπρου, τῆς Βορείου Ἠπείρου, τῆς Μακεδονίας, τῆς θρακικῆς μειονότητος, τοῦ Αἰγαίου κλπ., ἐξεταζόμενα ἀπὸ καθαρῶς ἐπιστημονικῆς πλευρᾶς, ἥτοι ἱστορικῆς, γεωγραφικῆς, λαογραφικῆς καὶ πολιτιστικῆς. Τοιοῦτοτρόπως θὰ δίδονται ἀμέσως ἀποστομωτικαὶ ἀπαντήσεις εἰς τοὺς διεθνεῖς διαστροφεῖς τῆς Ἱστορίας.

Ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν, μὲ ὀρθὴν καὶ μελετημένην μεθοδολογίαν, δύναται νὰ μελετήσῃ τὰ ἀναφερόμενα θέματα.

Ἡ ἐπίλυσις ὅμως τινῶν ἐξ αὐτῶν ἀπὸ τὴν ἐκάστοτε Κυβέρνησιν τῆς Χώρας, λόγῳ πιθανῆς ἀνάγκης λήψεως μέτρων ἀντιδημοτικῶν καὶ πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ λεγομένου «πολιτικοῦ κόστος», δύναται νὰ ἐπιτευχθῆ μόνον διακομματικῶς.

Ζητήματα ὅπως τὸ «Δημογραφικόν», τὸ τῆς «Ἐκπαιδεύσεως», τοῦ «Περιβάλλοντος», τῆς «διατροφῆς καὶ ὑγείας» τοῦ Ἑλλήνος, τῆς σωτηρίας τῶν Ἀθηνῶν, τοῦ Πληθωρισμοῦ, τῆς «Ἀνεργίας», τῆς «Ἀποσυνθέσεως τοῦ Πολιτισμοῦ μας», τῆς «Ἀφροδισιακῆς ἀκρότητος», τῆς «χρυδαιότητος», τῆς «Διασώσεως τῆς Παράδοσεως», τοῦ «σεβασμοῦ τοῦ ἑλληνικοῦ τοπίου» κλπ, δὲν ἔχουσιν εὐτυχῶς ταξικὰς διακρίσεις, εἰς τρόπον ὥστε ὅλα τὰ ἑλληνικὰ Πολιτικὰ Κόμματα νὰ ἐπιθυμοῦν νὰ βοηθήσουν εἰς τὴν προσπάθειαν αὐτήν.

Τὴν προθυμίαν ὄλων τῶν Κομμάτων, ὅπως καὶ ὄλων τῶν Πνευματικῶν Ἰδρυμάτων, πρὸς συνεργασίαν, διεπίστωσα εἰς ἀνεπισήμους προκαταρκτικὰς συναντήσεις.

Ἄλλὰ δι' ὅλα αὐτὰ χρειάζονται στελέχη καὶ σήμερον οἱ Ἀκαδημαῖκοι εἴμεθα ὀλίγοι.

Δέον ὅθεν ὅπως τὰ προβλεπόμενα τακτικά Μέλη τῆς Ἀκαδημίας συμπληρωθοῦν, ἰδίως τῆς Τρίτης Τάξεως, ἀλλὰ συγχρόνως νὰ ἀυξηθοῦν τὰ Ἀντεπιστέλλοντα καὶ Πρόσεδρα Μέλη τῆς Ἀκαδημίας. Ἀκόμη καὶ τὰ Κέντρα τῆς νὰ ἐμπλουτισθοῦν μὲ Προσωπικόν.

Ὡς πρὸς τὰ Ἀντεπιστέλλοντα Μέλη, θὰ πρέπει τὸ ταχύτερον ἢ ἐφεξῆς ἐπιλογή των νὰ ἀρχίσῃ νὰ γίνεται ἀδιακρίτως τόπου διαμονῆς, ἄλλως οἱ ἐν Ἀθήναις Ἐπιστήμονες καὶ Καλλιτέχναι, ἀποτελοῦντες τὰ 70% τῶν ἐν Ἑλλάδι ὑπαρχόντων, ὑποβιβάζονται εἰς δευτέρας κατηγορίας, ἔναντι τῶν ἐν ἑπαρχίαις διαβιούντων.

* * *

Ἀναφέρομαι νῦν εἰς τὸν δεύτερον στόχον τῆς προτάσεώς μου. Ἢδη εἰς τὴν ὁμιλίαν μου, εἶπα περὶ προσκλήσεως ξένων ὁμιλητῶν. Συμπληρῶνων, προτείνω τὴν καθιέρωσιν «Ἐ τ η σ ί ο υ Δ ι ε θ ν ο ῦ ς Σ υ μ π ο σ ί ο υ τ ῆ ς Ἀ κ α δ η μ ί α ς Ἀ θ η ν ῶ ν». Κατὰ τοῦτο διαπρεπεῖς Ἑλληνες καὶ Ξένοι Διανοηταὶ θὰ ἀναπτύσσον φιλοσοφικόν, ἐπιστημονικὸν ἢ κοινωνικὸν θέμα παγκοσμίου ἐνδιαφέροντος.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὰ Ἀντεπιστέλλοντα Μέλη τῆς Ἀκαδημίας θὰ προσκαλοῦνται καὶ ξένοι Ἀκαδημαῖκοί, ὅπως καὶ ἄλλοι διαπρεπεῖς Ἐπιστήμονες, Νομπελίσται, οἱ ὅποιοι θὰ αἰσθάνονται ὡς ὑψίστην τιμὴν νὰ ὁμιλήσουν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τῶν Ἀθηνῶν, εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τοῦ Πλάτωνος.

Καὶ εἰς τὸ θέμα αὐτὸ εἶδρον εὐήκοον οὐδ' ἐκ μέρους τῆς Πολιτείας.

Τὸ Συμπόσιον θὰ ἀρχίσῃ μὲ προσκόνημα εἰς τὸν τόπον τῆς Ἀκαδημίας Πλάτωνος, δεόντως προετοιμασμένης, λόγῳ τοῦ ἐνδιαφέροντος τῶν ἀρμοδίων Ὑψηροσίων, τόσον τοῦ Ὑπουργείου Πολιτισμοῦ ὅσον καὶ τοῦ Δήμου τῶν Ἀθηναίων.

Οἱ λόγοι ποῦ θὰ ἀκούονται ἀπὸ τοὺς ἀριστεῖς αὐτοὺς τῆς παγκοσμίου φιλοσοφικῆς διανοήσεως θὰ ἀποτελοῦν μηνύματα ἐλπίδος καὶ αἰσιοδοξίας πρὸς τὴν παραπαίουσαν Ἀνθρωπότητα.

Ἡ δὲ μείζων ὑψηροσία τῆς προσφορᾶς τῶν ἐρευνητῶν αὐτῶν τῆς Ἀληθείας θὰ εἶναι ὁ ἀπόλυτος σεβασμὸς τοῦ «Ἐ λ ε υ θ έ ρ ο υ σ τ ο χ α σ μ ο ῦ», ὁ ὅποιος, ὡς γνωστόν, εἶναι ἀρετὴ καὶ παράδοσις ἀθηναϊκῆ.

Ὅτῳ αἱ Ἀθῆναι, συνεχίζουσιν τὴν ἀπὸ αἰώνων διακοπεῖσαν πνευματικὴν ἀκτινοβολίαν των, καθίστανται πάλιν φάρος διαφωτισμοῦ τῆς Ἀνθρωπότητος ὅλης.

Ἡ δὲ Ἑλλάς, μὲ τὴν νέαν αὐτὴν προσφορὰν τῆς πρὸς τοὺς Λαοὺς τῆς Γῆς, ἀποκτᾶ, διὰ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, ἡγετικὴν θέσιν εἰς τὴν παγκόσμιον πνευματικὴν Κοινωνίαν. Γένοιτο!